

Synpunkter på Sjötrafikutredningen

Låt sjövägen med miljövänliga båtar från Stockholm till skärgården vara ett signum för Stockholm istället för att styra om till landtrafik. Låt "Ringar på vattnet"-konceptet även omfatta ett blomblad in mot Stockholm.

Vi instämmer i att förändringar behöver göras i sjötrafiken för att få den hållbar, miljövänlig och attraktiv. Det som gynnar fastboende i alternativ 2 är bra. Men alternativ 2 behöver förändras och även omfatta fritidsboendes och deltidboendes perspektiv samt ge förutsättningar för skärgårdsturism.

Resmönster och behov för deltidboende och fritidsboende har inte tillräckligt beaktats och kartlagts

Vi som författat den här skrivelsen ser ett behov av att lämna synpunkter eftersom vi ser att vårt perspektiv inte belysts och beaktats tillräckligt i sjötrafikutredningen. Fritidsboendes och deltidboendes resmönster och behov är viktiga även för de fastboende eftersom den lokala ekonomin är beroende av att det finns fritidsboende och turister på öarna.

Sjötrafikutredningen fäster stor vikt vid den enkät som regionen skickat ut till fastboende per post. Vi föreslår att regionen gör en ny enkät som riktas till både fastboende, deltidboende och fritidsboende. En stor andel av de resenärer som hellre väljer att åka båt från Stockholm till Ingmarsö än att åka landburet till replipunkt, har inte gett sina synpunkter.

Brister och negativa konsekvenser i alternativ 2

Den nya replipunkten vid Österskär vid Roslagsbanan är bra och kommer göra att människor i Roslagsbanans upptagningsområde kan kombinera spårburen trafik med sjöburen. Men det är trots den förbättringen stora grupper som kommer missgynnas som alternativ 2 ser ut i sjötrafikutredningen. Alternativ 2, med den utformning som står, kommer att missgynna fritidsboende och deltidboende som idag kliver på och av Waxholmsbåten vid destinationerna Strömkajen, Slussen, Nacka strand, Gåshaga och Hasseludden. Resenärer som inte bara reser under högsommaren utan även vår, sommar, höst.

Resan med buss eller bil med byte på replipunkt blir oattraktiv, uppsplittrad och rörig, vilket kommer minska antalet resenärer som är fritidsboende, deltidboende och skärgårdsturister. Skärgården kommer avskämmas från Stockholm när sjövägen kortas. Detta kommer i sin tur medföra negativa konsekvenser för det lokala näringslivet på Ingmarsö och andra kärnöar.

Konsekvenser som uppstår när hänvisning sker till landtransport

"Resor till skärgården kommer att behöva utföras i större utsträckning med att nyttja landkollektivtrafiken till befintliga och nya bytespunkter längre ut i kollektivtrafiksystemet."

Det är just omstyrningen från resa på sjön till land som är försämringen för många fritidsboende och deltidboende. Alternativ 2 är inte ett bra förslag för svaga grupper i samhället, grupper som äldre och funktionshindrade, eftersom resan blir rörig och svårplanerad. Kollektivtrafikens bussar är inte dimensionerade för resenärer med den sorts otympliga packning som deltid- och fritidsboende brukar ha med på Waxholmsbåtarna. Alternativ 2 med påtvingad landburen trafik försvårar för familjer med småbarn med barnvagnar och resande med husdjur.

Det kommer att bli ett ökat antal bilister och mer busstrafik. Vägarna på Värmdölandet och i Ljusterölandet har sträckor med bristande trafiksäkerhet, risker för viltolyckor etc. Detta medför behov av utbyggnad och breddning av vägarna och utökning av antalet parkeringsplatser i ett landskap som i hög grad innehåller känslig natur och landskapsbild.

Detta är en försämring för miljön. Resor med cykel omöjliggörs på turerna med landburen trafik och just dessa turer sägs i alternativ 2 öka på bekostnad av sjöburen trafik in till Stockholm från mellersta/yttre skärgården. Detta är inte förenligt med miljömålen. Vi är många som använder cykeln för att sig till båten vid Strömkajen, Nacka strand, Gåshaga och Hasseludden och sedan vidare med cykel på ön. Att kombinera cykel och Waxholmsbåt för resenärer som ska till Ingmarsö eller andra öar längre ut än Vaxholm och Grinda är inte möjligt på turer med omstyning till landtrafik.

Eftersatt omställning till miljövänligt trafikslag för Waxholmsbåtarna är inte skäl att styra om till landvägen

Dagens dieseldrivna Waxholmsbåtar orsakar miljöproblem dels för sin klimatpåverkan, dels för att de orsakar svall. Omställning till miljövänlig sjötrafik har eftersatts, men det ska inte vara ett skäl till att lägga om sjöburen trafik till land. Detta måste bli en nyckelfråga i Sjötrafikutredningen del 2, om tonnage. Det går att få fram miljövänliga sjötransporter. Miljövänlig trafik på sjön, som förbinder yttre skärgården med Stockholm är mer modernt och hållbart, än att styra om till ökad bil- och busstrafik på land som kräver bredare och rakare vägar och mer parkeringsplatser.

Sjötrafikutredningens begrepp "hela resan", "sömlösa resan" blir istället fragmentering av resan

[Att använda resan för arbetstid, båten är kontoret](#)

Många resenärer, både deltidsboende och fastboende, utför arbete under båtresan genom att vara uppkopplade med sin dator. Under pandemin har det än mer tydliggjorts att många i samhället idag inte utför sitt arbete på ett fast kontor. Den typen av resenärer kommer sannolikt öka i framtiden. För den resenären är själva restiden på båten inte det avgörande utan istället att det går att arbeta med dator och att det finns internetuppkoppling och att resan inte fragmenteras med byten mellan buss/bil och båt. För den resenären är begreppet "Hela resan" just att man sätter sig på båten och utan störande byten kan utföra ett arbete uppkopplad på sin dator.

Hemarbete för deltidsboende lär öka även efter pandemin, men om det blir svårare att resa mellan Stockholm och skärgården så missar man ännu en möjlighet till en mer levande skärgård.

[Att använda resan för avkoppling – en sömlös resa är ovärderlig](#)

En annan upplevelse av "Hela resan" är istället att det är just avkoppling. Resan på Waxholmsbåten är en omistlig attraktion och naturupplevelse för alla stockholmare m.fl. – inte bara själva vistelsen när man väl är framme. Resan dit kan vara minst lika betydelsefull men självklart är **helheten** den upplevelse som man helst önskar – så har det varit i alla tider!

Gör om alternativ 2!

Alternativ 2 har identifierat och löst viktiga problem. En attraktiv bastrafik utformad så att fastboende kan nå service på fastlandet är väldigt viktigt liksom att underlätta kopplingar mellan öar. Men alternativ 2 behöver fånga in fritidsboendes och deltidsboende behov också.

Ingmarsö har koppling till Värmdölandet – Boda viktig replipunkt, inte bara Åsättra och Österskär

Sjötrafikutredningen förklarar att kärnöar och replipunkter strukturerar förutsättningarna för sjötrafiken. Varje kärnö kopplas ihop med en replipunkt på fastlandet i sin kommun. Det framgår inte tydligt i utredningen hur Ingmarsös bastrafik hanteras vad gäller fördelning mellan replipunkter i

Österåker och replipunkten Boda i Värmdö. Boda ligger i en annan kommun och vi befarar att kopplingen till Boda kan komma att försämrats, vilket vi inte vill.

Låt Grinda bli en nod för att koppla ihop sjötrafik för inre och yttre skärgården

Sjötrafikutredningen har tydliggjort att även alternativ 2 ska erbjuda bra turtäthet från Stockholm till Grinda eftersom det är ett viktigt turistmål. Från Grinda tycker vi att det ska finnas båtbyte till moderna mindre båtar som tar resenärer till Ingmarsö och de andra öarna längre ut, perioden vår, sommar och höst. Dessa ska kunna ta cykel och packning vilket är en viktig fråga att beakta i den vidare utredningen om tonnage. Sjötrafikutredningen förordar att en ny bytespunkt ska tillskapas, Lindholmsviken vid Österskär, vilken kopplar till Roslagsbanan. Från Lindholmsviken till Ingmarsö planeras minst två turer om dagen i bastrafiken, enligt Sjötrafikutredningen. Vi vill att alternativ 2 också ska inrymma att båten från Lindholmsviken trafikerar en linje där man i Grinda byter från "stora båten" som gått inifrån Stockholm till "lilla båten" som tar resenären till Ingmarsö och andra öar. På så vis kan fritidsboende och turister smidigt ta sig ut till mellersta och yttre skärgården med hela sträckan på sjön, kombiresa med cykel, och med en acceptabel längd på restid.

Alternativ 2 medför att det kommer satsas mer på det system som redan idag etablerats med pendelbåtstrafik mot Stockholm -Vaxholm med SL-taxa. Satsningen på pendelbåtstrafik ska inte medföra att resan längre ut tas bort. Att däremot framtidens sjötrafik inte servar fritidsboende med att alltid åka med stora båtar långt ut i skärgården har vi förståelse för. En omkoppling i Vaxholm och Grinda är en bra lösning.

Direktlinje kvar

Vi vill också att det ska finnas direktlinjer Stockholm – mellersta/yttre skärgården under högsäsong, vilket vi förväntar oss ryms i "behovsanpassningen".

Utveckla sjövägen Stockholm – mellersta och yttre skärgården istället för att förkorta

Låt sjövägen med miljövänliga båtar från Stockholm till skärgården vara ett signum och stolthet för Stockholm istället för att styra om till landtrafik. Låt "Ringar på vattnet"-konceptet även omfatta ett blomblad in mot Stockholm. Det är avgörande för fritidsboendes och många deltidsboendes möjlighet att ta sig till sina landställen, vilket i sin tur påverkar den lokala ekonomin.

Vi anser att det ska gå att resa med miljövänliga båtar (direktbåt eller byte i Grinda) från Strömkajen, Nacka strand, Hasseludden och Gåshaga ut till Ingmarsö och andra öar i mellersta/yttre skärgården perioden vår, sommar, höst med en turtäthet som inte är sämre än i nuläget. Vi gillar konceptet "[Ringar på vattnet](#)" där nya moderna små båtar binder ihop skärgården och öarnas koppling in till replipunkterna. Vi vill dock att konceptet inte bara omfattar bastrafiken utan även den s.k. behovsanpassade trafiken som ska tillgodose resor för den grupp som idag reser från Strömkajen, Nacka strand, Gåshaga och Hasseludden. Detta möjliggörs genom det koncept vi föreslår med noden Grinda som kopplar inomskärstrafiken (Stockholm-Vaxholm-Grinda) med de ringar som ska utgöra bastrafiken.

Ingmarsö

Anna Koffman, Eric Lilliegren, Åse Nordgren, Ragna Essén, Britt-Marie Essén, Christer Erlandson, Rasmus Erlandsson, Claes Koffman, Harriet Koffman, Marie Koffman, Claes Askenbom, Viktor Koffman, Dulle Essén, Olle Öfverberg, Anna-Karin Johansson, Bo Lindquist, Joel Sjögren, Lena Darin, Pia Darin, Joanna Darin, Joel Darin, Jasper Darin, Amalia Darin, Viveka Palm, Göran Finnveden, Christel Stenung, Hans Sandström, Annika Gaimer, Kerstin Lagerström, Irene Norman, Angelica Borgenport, Kinga Borgenport, Helena Örtholm, Kerstin Lundgren, Ulrika Dyrke, Beata Helmersson, Kitty Victor, Åsa Furuhagen, Björn Furuhagen, Mariana Pires Braga.